

KARA BİR SAYFANIN ADIDIR;

12 EYLÜL

12 Eylül askeri darbesinin üzerinden 29 yıl geçti. Bundan 29 yıl önce, tank sesleriyle ve marşlarla uyandırılmamızla başlayan süreç Türkiye'yi siyasal, sosyal, hukuksal ve bilimsel alanlarda büyük yıkımlara uğratmıştır. Hukuk, adalet, bilim, emek ve çalışma hayatı yok edilmiş, emekçilerin kazanılmış bütün hakları zorla ellerinden alınmıştır.

12 Eylül sürecinde 650 bin kişinin gözetimine alınması, 1 milyon 683 bin kişinin işlenmesi, 230 bin kişinin yargılanması, idam cezaları ve yüzlerce yıla varan cezaların verilmesi, bir toplu yok edişin de göstergesi olmuştur.

Aynı süreçte, 517 kişiye idam cezası verilmiş, idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır. 388.000 kişiye pasaport verilmemiş, 30.000 kişi "sakıncalı" olduğu için işten atılmış, 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkarılmıştır. 30.000 kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmek zorunda kalmış, 300 kişi kuşkulu bir şekilde öldürülmüş ve 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir.

12 Eylül hala güncelliğini korumaktadır. 12 Eylül hukuku hala geçerlidir. 12 Eylül askeri yönetimi tarafından hazırlanan Anayasa temel hükümleriyle hala yürürlüktedir. Bu Anayasa, geçici 15. maddeyle, 12 Eylül sürecinin yargılanmasını

engellemektedir. Dünyada benzer süreçlerden geçmiş pek çok ülkede bu yargılama yapılmış ama aynı durum ülkemizde gerçekleştirilmemiştir.

Türkiye, 12 Eylül'ün üzerinden 29 yıl geçmiş olmasına rağmen hala tarihinin bu karanlık parçası ile yüzleşebilmiş değildir. Bu nedenle 12 Eylül düzeninin izleri bugün de yaşamın tüm alanlarında varlığını sürdürmektedir. 12 Eylül, demokrasinin, özgürlüklerin kısıtlanması, her türden hak arama arayışının ve örgütlenme girişimlerinin baskı altına alınması, madencilik başta olmak üzere kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi, gençlerin geleceksizliğe mahkum edilmesi, toplumun gerici ve ırkçı akımların etkisi altında şekillendirilmesinin önünü açmış olmasıyla hatırlanmaktadır.

12 Eylül ve 12 Eylül'ü oluşturanların yaratmış oldukları hukuksuzluğu ortadan kaldırmanın yolu temel hak ve özgürlüklerin önündeki engelleri kaldırmaktan ve örgütlü toplumu geliştirmekten geçmektedir.

Saygılarımızla.

TMMOB

Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

11 Eylül 2009, Ankara

İŞ KAZALARI

KADER DEĞİLDİR

Giresun ili Şebinkarahisar ilçesine bağlı Uğurca Köyü Tutak Dağı mevkiinde Nesko Madencilik şirketine ait Kurşun-Çinko ocağında 15 Eylül 2009 tarihinde meydana gelen iş kazasında üyemiz Deniz TANRIÖVER yaşamını yitirmiştir.

Geçtiğimiz günlerde de Türkiye Taşkömürü Kurumu'na ait ocaklarda göçük nedeniyle iki işçi, özel bir kömür ocağında kontrolsüz dinamit patlatılması nedeniyle bir işçi olmak üzere meydana gelen iş kazalarında

üç maden emekçisi hayatını kaybetmiştir. Sektörde 2009 yılı içerisinde meydana gelen iş kazalarında, toplam 42 maden çalışanı hayatını kaybetmiş, yüzlercesi de yaralanmıştır. Ülkemiz sanayisinin vazgeçilmez girdilerinden biri olan yeraltı kaynaklarını yerin derinliklerinden yaşamları pahasına çıkartmak için mücadele ederken hayatlarını kaybeden madencileri saygıyla anıyor, kederli ailelerine ve tüm madencilik camiasına başsağlığı diliyoruz.

Maden Mühendisleri Odası olarak madencilik sektöründe meydana gelen kazalarla ilgili olarak yapılan tüm açıklamalarda, kazaların yeniden yaşanmaması için alınması gereken önlemler dile getirilmiştir.

Maden işletmelerinin çoğunda; gerekli olan iş güvenliği önlemlerini almak, işin özelliklerine uygun çalışma ortamı yaratmak yerine, daha fazla kar uğruna çalışma koşulları zorlanmaktadır. Böylesi gayri insani koşullar ancak insan haklarının, hukukun ve demokrasinin yerleşmediği geri kalmış ülkelerde görülmektedir. Yeni dünya düzeni ve neo-liberal politikaların bir dayatması olan örgütsüzleştirme-sindikasılaştırma ile taşeronlaştırma ve hukuksuz çalışma koşulları olduğu sürece bu tür acı olayların yaşanması kaçınılmazdır. Kar hırsının öne çıktığı, denetimlerin yeterince yapılmadığı, eğitimin önemsenmediği, teknolojinin kullanılmadığı bir ortamda kazaları önlemek mümkün değildir.

Bilindiği gibi madencilik sektörü özellikle de yeraltı madenciliği, doğası gereği içerdiği riskler nedeniyle dünyanın her yerinde planlama, yatırım ve üretim aşamasından pazarlama aşamasına kadar çok özel önlemler, donanım, bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetim gerektiren dünyanın en ağır iş kollarından birisidir. Ülkemizdeki madencilikle ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bu bilgi ve deneyime ulaşması uzun yıllar gerektirmiştir. 1980'li yıllardan itibaren uygulanan neo-liberal politikalar sonucunda kamunun faaliyet alanları daraltılarak madencilik sektörü yarı yarıya küçültülmüş, uzun yıllar gerektiren bilgi ve deneyim birikimi de darmadağın edilmiştir. Böylelikle bir yandan ülkemiz madencilik kamu kuruluşlarındaki "mevcut üretim kültürünün/birikiminin" bir anlamda reddedilmesi ve bu alanların yetersiz ve deneyimsiz özel kuruluşlara bırakılması bu yapılırken kamusal denetimin de iyice gevşetilmesi böylesi kazalara davetiye çıkarmaktadır.

Sektörde iş güvenliği denetiminden birinci derecede sorumlu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yaşanan iş kazalarının önlenmesi için görevlerini yeterince yerine getirmemektedir. İş ka-

zalarının önlenmesi için yasal mevzuatlarda yapılacak düzenlemelerle iş yerlerindeki denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gerekirken, meslek odalarının görüşleri dikkate alınmadan 15 Ağustos 2009 tarihinde çıkarılan yönetmelikle İş Güvenliği Uzmanlığı ve eğitimi piyasalaştırılmış ve ticarileştirilmiştir. Dolayısıyla ülkeyi "pazar", devleti "tüccar", yurttaşı "müşteri", iş kazalarında hayatlarını kaybedenleri "üretim kaybı" konumuna getirmeyi amaçlayan yasal ve kurumsal düzenlemeleri kabul etmek mümkün değildir. Maden Kanununda yer alan teknik nezaretçilik uygulaması da mutlaka gözden geçirilmeli ve işler hale getirilmelidir. Teknik nezaretçilik yapan maden mühendislerinin yetki ve sorumlulukları yeniden düzenlenmeli ve her işletmede istisnasız en az bir maden mühendisi çalıştırılma zorunluluğu getirilmelidir.

Kazaların oluşmasına neden olan etkenlerin; ilgili kurum ve kuruluşların koordinasyonu ile birlikte en kısa zamanda masaya yatırılması ve çözümlenebilmesi için acil olarak bir eylem planı hazırlanması gerekmektedir. Ulusal ölçekte oluşturulacak bu yapının; kazaların önlenmesi için gerekli risk haritalarını çıkarması, gerekli planlamaları ve eğitimleri koordine etmesi, ilgili yasa ve yönetmelikleri tekrar gözden geçirerek sahanın ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden düzenlenmesi ve iş güvenliği kültürünün geliştirilmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Ölümlere, yaralanmalara ve maddi kayıplara neden olan kazaların önlenmesi için öncelikle insana ve insan emeğine değer veren politikalar temel ilke olarak hayata geçirilmelidir. Kazaların önlenmesi amacıyla tüm madencilik sektörü, üniversiteler, sendikalar ve Maden Mühendisleri Odasının birlikteliği çok önemlidir. Bu düşüncelerle ilgilileri bir kez daha göreve davet ediyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

26 Eylül 2009, Ankara